خبر

تخصیص ۱۰۰ میلیارد تومان برای مقابله با کرونا در مدارس

• رئیس سازمان برنامه‌وبودجه از اختصاص صد میلیارد تومان به وزارت آموزش‌وپرورش در راستای بهسازی محیط مدارس برای پیشگیری از شیوع و گسترش ویروس کرونا خبر داد.به گزارش ایسنا، محمدباقر نوبخت در صفحه شخصی خود در اینستاگرام نوشت: هزار میلیارد ریال (صد میلیارد تومان) به وزارت آموزش‌وپرورش برای بهسازی محیط مدارس در راستای پیشگیری از شیوع و گسترش کروناویروس اختصاص یافت.رئیس سازمان برنامه‌وبودجه همچنین از اختصاص هزارو ۶۶۵ میلیارد تومان به بیمه سلامت ایران برای حمایت و پشتیبانی از فعالان حوزه بهداشت و درمان خبر داد.نوبخت در اینستاگرام نوشت: با هدف حمایت و پشتیبانی مؤثر از فعالان حوزه بهداشت و درمان به‌ویژه برای معوقات کارانه کادر پزشکی و مطالبات بیمارستان‌های دانشگاهی و دولتی و داروخانه‌ها، دستور تخصیص ۱۶هزارو ۶۵۱ میلیارد ریال (۱۶۶۵ میلیارد تومان) به سازمان بیمه سلامت ایران صادر شد.

ماجرای دلار ۵۰ هزار تومانی در یک پرونده مالی

• دور جدید رسیدگی به اتهامات عباس ایروانی، مؤسس و مالک یکی از گروه‌های صنعتی ایران، از ششم اسفند ۱۳۹۸ بعد از وقفه‌ای با اتهام اخلال در نظام اقتصادی با بدهی بانکی ۱۵هزارو ۷۵۳میلیاردو ۲۶۶میلیون‌و ۶۱۵هزارو ۴۲۸ تومانی، آغاز شده است.یکی از نکات، تناقضاتی است که در پرونده به چشم می‌خورد. در دور قبلی دادگاه، نماینده دادستان تأکید کرده بود ایروانی ۷۶۴میلیون‌و ۳۷هزارو ۴۲۵ دلار مواد اولیه به صورت قاچاق وارد کرده و حالا بعد از پنج ماه، در پرونده قیدشده به همان میزان معادل ۱۵هزارو ۵۷۳ میلیارد تومان ارز بدون واردات کالا از کشور خارج شده است.عباس ایروانی، مؤسس گروه عظام، در شش جلسه قبلی دادگاه که تا ۱۷ مهر ۱۳۹۸ ادامه داشت، اتهام قاچاق را رد کرد و گفت: «نمی‌شود که به مردم بگوییم کل واردات مواد اولیه گروه عظام از سال ۸۱ تا الان قاچاق بوده است. پس میلیاردها تومان عوارض گمرکی مربوط به ۱۷ هزار برگه سبز گمرکی را در این سال‌ها برای چه چیزی پرداخت می‌کردیم؟ ... . نمی‌دانم اتهام ۷۶۴ میلیون دلار قاچاق به استناد چه چیزی است؟ این اتهامات در دو کیفرخواست، کاملا متناقض یکدیگر هستند. از طرفی عدد کل واردات این مجموعه از سال ۸۰ را استعلام کرده و می‌گویند ۷۶۴ میلیون دلار کالا به صورت قاچاق وارد کردیم و از طرفی کل تسهیلات ارزی اخذشده در این سال‌ها را با محاسبات کاملا اشتباه محاسبه می‌کنند و می‌گویند حدود ۱۵ هزار میلیارد تومان بدون واردات کالا ارز خارج کردیم. جالب است که وام‌های ارزی اخذشده از بانک‌های خارج از ایران را خروج ارز از کشور می‌نامند؛ درصورتی‌که این ارزها عینا به صورت مواد اولیه و ماشین‌آلات خطوط تولید وارد ایران شده است. لازم به ذکر است که طبق آخرین استعلام دادگاه از گمرک هیچ‌گونه خلافی انجام نشده است.عباس ایروانی با اشاره به مشکلات بدهی بانکی در تولید گفته بود: «مجموع وام ارزی گروه عظام در طول این سال‌ها ۳۰۰ میلیون دلار بابت تأمین مواد اولیه و ماشین‌آلات خطوط تولید بوده است و ما آماده پرداخت بدهی خود هستیم؛ کمااینکه تاکنون به صورت علی‌الحساب اقدام به پرداخت قسط‌های خود کرده‌ایم. مشکل این است که بانک‌ها وام‌های ارزی را که سال‌ها قبل با نرخ روز هزارو ۲۲۶ تومان اخذ شده، با نرخ آزاد امروز و همین‌طور با سودهای نجومی ۳۴ درصد و با بهره‌های مرکب و جرایم غیرقانونی و غیرشرعی محاسبه و به تولیدکننده تحمیل می‌کنند.براساس آنچه در کیفرخواست جدید عباس ایروانی آمده، او با اتهام «مشارکت در اخلال عمده در نظام اقتصادی کشور از مجرای اخلال در نظام پولی و ارزی» با بدهی جمعا به مبلغ ۱۵هزارو ۷۵۳میلیاردو ۲۶۶میلیون‌و ۶۱۵هزارو ۴۲۸ تومان روبه‌روست.ایروانی گفته با احتساب بدهی ناشی از ۳۰۰ میلیون دلار وام بانکی، به نظر می‌رسد نماینده دادستان هر دلار را ۵۰ هزار تومان با او حساب کرده است.

جزئیات طرح «نشانه جغرافیایی» محصولات کشاورزی ایران

• اجرای طرح نشانه جغرافیایی که به‌تازگی با همکاری فائو در ایران آغاز شده، موجب توسعه بوم‌گردی و گردشگری کشاورزی مرتبط با نشانه‌های جغرافیایی می‌شود.به گزارش مهر، نشان یا نشانه جغرافیایی با اشاره به مبدأ جغرافیایی تولید یک محصول یا خدمت، نوعی اطلاع‌رسانی به مشتری است و اغلب بیان‌کننده ویژگی‌های کیفی خاصی است که مشتریان به دنبال آن هستند. استفاده از این نشان، می‌تواند رشد فروش آن محصول و خدمت را به همراه داشته باشد.اگرچه بسیاری از مثال‌ها درباره نشانه‌های جغرافیایی مربوط به محصولات کشاورزی است (مانند «زعفران قائنات»، «خرمای پیارم حاجی‌آباد ایران» و «انجیر استهبان ایران»)؛ اما نشانه جغرافیایی فقط برای این منظور استفاده نشده و طیف وسیعی از محصولات صنعتی هم، قابلیت حفاظت از طریق نشانه‌های جغرافیایی را دارند.

بررسی چشم‌انداز صنعت پالایش در سال ۱۳۹۹ در گفت‌وگو با حمید حسینی

پاتک پالایشگاه‌ها به تحریم

شـکوفه حبیب‌زاده: صنعت پالایش در ایران با وجود تحریم‌ها و فشارهایی کـه نفت خام ایران متحمل شـد، چندان روزگار سـختی را به خود ندید. با وجود آنکه بحران قوانین جدید سـوخت کشـتی‌ها در سـال ۲۰۲۰، سـایه خود را بر تولید نفت کوره در پالایشـگاه‌ها گسـترانده بـود، بازاریابی برای فروش مازوت به کشـورهایی مانند امارات، نصب اسـکرابر در کشـتی‌ها و همین‌طور تلفیق نفت کوره و گازوئیل، سبب شد این امید دوباره تزریق شود که می‌توان هنوز هم به بازاری برای نفت کوره که دردسـری در سـال اخیر برای پالایشگاه‌ها شده بود، چشم داشت. حمید حسینی، سخنگوی اتحادیه صادرکنندگان فراورده‌های نفت، گاز و پتروشـیمی، در گفت‌وگو با «شـرق»، آینـده این صنعت را بسـیار امیدوارکننده می‌داند و معتقد اسـت می‌توان با ایجاد پتروپالایشـگاه‌ها و تقویت مینی‌ریفاینری‌ها، رونق بیشـتری به این صنعت بخشـید و در ادامه انتظار ارزآوری بیشـتری نیـز از ناحیه صادرات فراورده‌های نفتی تولیدی آنها داشـت که البته بخشی از آنها نیازمند تغییر سیاست‌گذاری‌ها و درنظرگرفتن برخی تدابیر جدید خواهد بود.

صنعت پالایش در سـالی که گذشت، چه شـرایطی را به خود دیده است؟

ظرفیت پالایش جهان چیزی در حدود صد میلیون بشـکه در روز است که ایران با ظرفیت دومیلیون‌و ۲۰۰هزاربشکه‌ای، ۲.۲ درصد ظرفیت پالایشی جهـان را به خود اختصـاص می‌دهد. با توجه به اینکـه ایران پیش‌تر پنج درصد ظرفیت تولید نفت جهان را در اختیار داشـته است، ظرفیت پالایشی ایران متناسـب با توان کشور نیست. در مجموع، این میزان ظرفیت، علاوه بر آنکه توانسته نیازهای داخل را تأمین کند، صادرات روزانه تا ۴۰۰ هزار بشکه را نیز برای کشـور به ارمغان آورده اسـت. این ظرفیت‌سـازی و اقدامی که به‌ویژه در پالایشگاه ستاره خلیج فارس انجام شد، به کشور در شرایط تحریم کمک بسیاری کرده است. سالانه می‌توانیم حدود هفت میلیارد دلار از محل صادرات فراورده‌های نفتی درآمد داشـته باشیم که خود می‌تواند بخشی از نیازهای ارزی کشور را پوشش دهد.

آیا توان پالایشگاه‌ها در ایران به اندازه‌ای هست که بتواند درآمدزایی درخور توجهی برای کشور داشته باشد؟

متأسـفانه پالایشـگاه‌هایی که پیش‌تر در ایران ساخته شـده، با نگاه به تکنولوژی تأمین مازوت برای نیروگاه‌ها ساخته شده‌اند. طراحی پالایشگاه‌ها طوری اسـت که حدود ۳۰ درصد فراورده‌های پالایشـی، فراورده سـنگین از نفت کوره اسـت. با توجه به اینکه ایران کشـوری است که منابع عظیم گاز دارد و می‌توانسـتیم گاز را جایگزیـن مـازوت در نیروگاه‌ها کنیم، قطعا چنین اتفاقی توجیه اقتصادی پالایشـگاه‌های ما را تحت تأثیر قرار می‌دهد. پالایشـگاه‌ها اگر بخواهند در شـرایط رقابتی کار کنند، با چنین شـرایطی به مشکل برمی‌خورند. شـرکت ملی نفت درحال‌حاضر نفت خام را به قیمت ۹۵ درصد فوب خلیج فارس به پالایشـگاه‌ها می‌دهد و از آن سو، فراورده‌ها را بـا قیمت صد درصـد خلیج فارس می‌خرد؛ درحالی‌کـه کیفیت تولیدی بسیاری از پالایشگاه‌های کشور با قیمت‌گذاری بین‌المللی همخوان نیست.

این سخن شما به این معناسـت که امسال با پالایشگاه‌ها با مشکل جدی روبه‌رو بودند؟

امسـال به نظر می‌رسـد وضعیت پالایشگاه‌های کشـور نسبت به سال گذشـته در شرایط بهتری بوده اسـت و تنها بحرانی که با آن روبه‌رو بودند، بحران قوانین جدید سوخت کشتی‌ها در سال۲۰۲۰ است که امکان صادرات مازوتی را که بیش از ۰.۵درصد سـولفور داشـته باشـد، از آنهـا می‌گیرد. این امـر قطعا روی وضعیت اقتصادی پروژه‌ها اثر گذاشـته و بعضا قیمت نفت خامی که پالایشـگاه‌ها آن را خریداری می‌کننـد، بیش از قیمت نفت کوره‌ای اسـت که تولید می‌کنند. البته پیش‌تر این نگرانی وجود داشـت که ایران نتواند مـازوت را صادر کند؛ اما اکنون ظرفیت صادراتی مازوت در روز به ۵۰ هزار بشـکه رسیده است و خوشـبختانه بازار نشان داد هنوز این نوع سـوخت‌ها بازار دارند. هم کشـتی‌هایی که اسـکرابر نصب کرده‌اند امکان اسـتفاده از مازوت با سـولفور بالا را دارند و هم برخی نفت کوره با سولفور بالا را با گازوئیل ترکیب کرده و سـوخت کشتی فراهم می‌کنند. البته هستند نیروگاه‌هایی در کشورهای همسـایه (امارات) که به مازوت تولید ایران نیاز داشـته باشند که باز شـرایط را امیدوارکننده کرده است. در دو سال گذشته پس از برجام توانسـتیم بهینه‌سـازی در برخی پالایشگاه‌ها را در دستور کار قرار دهیم. پالایشـگاه‌های اراک، اصفهان، آبادان و تبریز از پالایشـگاه‌هایی بودنـد که وضعیت خـود را بهبود بخشـیدند. در مجمـوع، در آماری که به‌تازگی منتشر شـد، مشخص شد پالایشگاه اصفهان دومین شرکت سودده ایران بوده است.

فکر می‌کنید پالایشـگاه‌های موجود امکان ارتقا داشته باشند یا باید به‌دنبال ایجاد پالایشـگاه‌های جدید با رویکردهـای نوین برای افزایش ظرفیت پالایش در کشور باشیم؟

امـکان افزایش ظرفیت پالایشـگاه‌های فعلی وجود دارد. هندوسـتان اصلا پالایشـگاه جدیدی نساخته، بلکه پالایشـگاه‌های موجود خود را ارتقا داده اسـت. ما نیـز می‌توانیم به‌جای ایجاد زیرسـاخت و خرید دانش فنی و تکنولوژی و از صفر شـروع‌کردن، ظرفیت پالایشـگاه‌های موجود را ارتقا دهیم؛ برای مثال برای پالایشـگاه ستاره خلیج فارس، سه فاز در نظر گرفته شـده بود، اما به این جمع‌بندی رسیده‌اند که می‌توانند فاز جدیدی را در این بخش تعریف کنند. بسـیاری از پالایشگاه‌ها مانند پالایشگاه اراک و اصفهان، امکان توسعه دارند. بعضا پالایشگاه‌ها چون سهام‌دار دارند و آنها نیز اصرار می‌کنند که در پایان سـال سود تقسیم شود، امکان سرمایه‌گذاری و توسعه برای پالایشگاه وجود ندارد.

اگر بخواهیم نگاهی به مینی‌ریفاینری‌ها داشته باشیم، در کشور چقدر ظرفیت در این بخش وجود دارد؟

غیر از بحث پالایشـگاه‌ها که بـا پروژه‌های بزرگ سـروکار دارند، در این سال‌ها بخش خصوصی اقدام به ایجاد حدود صد واحد مینی‌ریفاینری کرده اسـت. برخی از آنها کارشـان مخلوط‌کردن ترکیب مواد است و فراورده‌ها را بلنت می‌کننـد و فراورده‌هایی نزدیک به بنزیـن و گازوئیل تولید می‌کنند و برخـی هم رآکتـور دارند و برج وکیـوم دارند و این توانایـی را دارند که مسـتقلا بنزین و گازوئیل تولید کنند. البته بسـیاری از ایـن مینی‌ریفاینری‌ها با سـخت‌گیری‌های سـتاد مبارزه با قاچاق کالا و ارز، دچار مشـکل شدند و فعال نیستند. به‌تازگی دوباره در اقدامی، قراردادهای جدیدی با قیمت‌های مناسـبی منعقد شـده که موجب بازگشـت این واحدها به مدار تولید شده است. در صحبتی که اخیرا با وزیر نفت و انجمن پالایشگاه‌ها داشتیم، اعلام کردیم که چون مشـخص نیسـت قیمت نفت خامی که شرکت ملی نفت به پالایشـگاه‌ها تحویل می‌دهد، چقدر اسـت، پالایشگاه‌ها در قیمت‌گذاری خوراک ویژه مینی‌فاینری‌ها، با قیمت‌های بین‌المللی محاسـبه می‌کنند که به‌ضرر مینی‌ریفاینری‌ها تمام می‌شـود. با وزیر نفت به توافق رسـیدیم که قیمت فروش نفت خام را به پالایشگاه‌ها به‌صورت ماهانه اعلام کند و آن را روی سایت وزارت نفت قرار دهد تا فعالان بخش خصوصی که قصد خرید خوراک پالایشگاه‌ها را دارند، دچار مشکل نشوند. از سوی دیگر، فراورده‌های پالایشـگاه‌ها در بورس انـرژی با قیمت ریالی به فروش می‌رسـید که خود رقیبی بـرای مینی‌ریفاینری‌های داخلی شـده بود، زیرا آنهـا امکان عرضه فراورده‌های خود به ریال را ندارند؛ بنابراین فعلا مذاکرات در این سـطح در حال پیگیری است که قیمت فراورده‌ها در بورس انرژی هم به‌صورت دلاری در نظر گرفته شـود. این تدابیر سبب می‌شود مینی‌ریفاینری‌ها بتوانند دوباره وارد مدار شوند و در آینده ظرفیت خود را افزایش دهند.

سرانجام طرح ایجاد پتروپالایشگاه‌ها به کجا رسید؟

امسـال نمایندگان مجلس طرحی را ارائه دادند که طبق آن وزارت نفت مکلف شد برای دو میلیون بشکه نفت خام مجوز بدهند که پتروپالایشگاه‌هایی با سـرمایه بخش خصوصی ساخته شود. هر بخش خصوصی که درخواست دهد، می‌تواند متقاضی ایجاد پتروپالایشـگاه باشـد و طبق این مصوبه، نفت خام خود را برای چند سال رایگان دریافت کند تا وقتی که سرمایه سرمایه‌گذار به او بازگردد. به‌نوعی تلاش شده با این روش بخش خصوصی را ترغیب کنند تا در این حوزه سـرمایه‌گذاری کند. آیین‌نامه این مصوبه، هفته گذشـته ابلاغ شده و باید دید استقبال از آن به چه صورت خواهد بود.

فکر می‌کنید استقبال از آن به چه صورت باشد؟

شـرایط آن کمی سـخت اسـت؛ بـرای نمونـه فراورده‌های سـنگین در پتروپالایشـگاه‌ها نمی‌توانـد بیـش از ۱۰ درصد باشـد و بایـد حتما از تکنولوژی‌های جدید بهره بگیرد. سهام‌داران باید ۳۰ درصد سهام خود را در بورس عرضه کنند و برخی شـرایطی که ممکن است برای برخی قابل قبول نباشـد. اگر از این طرح استقبال شود، قطعا می‌تواند ظرفیت پالایشی کشور را به‌شدت افزایش دهد.

فکـر می‌کنید مخاطبـان آن بیشـتر از کدام بخش باشـند، بخش خصوصی یا قرارگاه؟

با توجه به تکنولوژی بالایی که ایجاد پتروپالایشـگاه می‌خواهد، قطعا بخـش خصوصی توان ایجاد آن را نخواهد داشـت. اگـر روزانه ۱۰ هزار بشـکه پتروپالایـش (کوچک‌ترین ظرفیـت ممکن برای پالایش) داشـته باشـید، باید صـد میلیـون دلار سـرمایه‌گذاری کنید؛ یعنـی اگر ظرفیت پالایشـی یک پتروپالایشـگاه، صد هزار بشکه در روز باشـد، به دو میلیارد دلار سـرمایه‌گذاری نیاز دارد که بعیـد می‌دانم بخش خصوصی این توان را داشته باشـد. یک پروژه در این زمینه پیش‌تر در کرمانشاه مطرح بود که هنوز اجرائی نشده و ممکن است برخی به‌دنبال آن باشند.

در سـال اخیر، موضوعات دیگری وابسـته به پالایش داشتیم که دغدغه کلی برای کشـور ایجاد کـرد، مثل موضوع بنزین که در سـال جدید از چند بُعد چالش‌زا شـد؛ یکی از نظر افزایش قیمت که به تولید پالایشـگاه‌ها بازمی‌گشت و دیگری آلایندگی که خیلی‌ها مقصر اصلی را بنزین می‌دانستند. وضعیت پالایشگاه‌ها در این زمینه چگونه است؟

بحث‌هایی که مطرح شـد مبنی‌بر آلودگی بنزیـن و آلودگی هوا، طبعا با توجه به گزارشـات سـامانه پایش کیفی هوای کشـور، بنزن آروماتیک بنزین تولید داخلی و سـولفور استاندارد است. به نظر نمی‌آید این حرف‌ها درسـت باشـد. بالاخره سـوخت، آلاینده اسـت. نمی‌توان انتظار داشت بنزین و گازوئیل در حد بالا مصرف شـود و آلاینده نباشد. یک‌سوم مصرف سوخت کشـور در تهران اسـت. تلاش شده آلایندگی کم شـود و در حد اسـتاندارد باشد، اما هر سوخت آلایندگی دارد، ضمن اینکه خودروهایمان استاندارد نیسـت و خودروهای اسقاطی بسیاری داریم که تولید آلایندگی می‌کنند. خب یک خودروی اسـقاطی به اندازه ۳۰ خودرو آلایندگی ایجاد می‌کند. تاکسـی‌هایی هسـتند که به‌شدت آلاینده هسـتند. فرودگاهی در کنـار تهران داریم که هر نشست‌وبرخاسـت هواپیما در آن به اندازه سـه هزار خودرو آلایندگی ایجاد می‌کند و هزاران موتورخانه و شـوفاژخانه که سوخت مصرف می‌کنند و خیلی‌هایشان استاندارد نیستند. قطعا وضعیت پالایشی‌مان الان قابل‌قبول است. بنزین یورو ۴ و ۵ را که ما داریم هیچ‌کدام از کشـورهای منطقه نمی‌تواننـد تولید کنند و فقط هندوسـتان می‌تواند بنزینی با کیفیت ایران تولید کند. حتی کشـورهای عربی با همه ادعایشان این تـوان را ندارند، فقط قطر یک واحد GTL دارد کـه از گاز، بنزین تولید می‌کند که بحث آن جداگانه اسـت، ولی هیچ‌کدام از کشورهای همسایه ما این پتانسیل را ندارند.

این ظرفیت در کشـورهای دیگر کم اسـت و این امـکان را به ما می‌دهد که بتوانیم بنزین سـوپر را صادر کنیم. این ظرفیت برای تولید بنزین چقدر در پالایشـگاه‌های ما موجود است؟ آیا بخش دیگری هم می‌تواند تولید بنزین داشته باشد؟

روزانـه حدود ۱۰۵ تـا ۱۱۰ میلیون لیتـر می‌توانیم بنزیـن تولید کنیم. قبـلا مصرف بنزین را به ۹۵ میلیون لیتر رسـانده بودیم. با توجه به اینکه پالایشگاه‌ها ممکن اسـت یکی، دو ماه تعمیرات اساسی (اورهال) داشته باشـند، درمجموع میانگین ۹۵ میلیون لیتر را داریـم. اگر افزایش قیمت بنزین نداشـتیم، عملا هرچه در کشـور تولید می‌شـد یا مصرف می‌شد یا قاچاق. خوشـبختانه بازگشت سـهمیه‌بندی و کارت سـوخت و افزایش قیمت‌هـا باعث شـده مصرف بنزین بـه ۷۵ میلیون لیتـر در روز کاهش یابد. بنابرایـن درحال‌حاضر، ۲۰ میلیون لیتر در روز مـازاد بنزین داریم که می‌توانیم آن را صـادر کنیم. ضمن اینکه مازاد را در گازوئیل، نفت کوره و بنزین هواپیما داریم که درمجموع روزانه ۴۰۰ هزار بشکه ظرفیت صادراتی داریم و ظرفیت پالایشـگاهی‌مان بیش از نیاز داخل اسـت و می‌توانیم در سال هفت میلیارد دلار درآمد داشته باشیم. کشورهای همسایه همه‌شان به نوعی نیازمند فراورده‌های نفتی هسـتند. افغانسـتان کشوری پهناور با بسـتر کشاورزی است و پالایشـگاه چهار، پنج هزاربشکه‌ای کوچک دارد و نیازهایش از ترکمنسـتان و ایران وارد می‌شـود. ارمنسـتان و پاکستان هم پالایشگاه کوچکی دارند. عراق کل ظرفیت پالایشگاهی‌اش ۶۰۰ هزار بشکه است، درحالی‌که اقلیم کردسـتان آمادگی دارد تمام نیازهایش را از ایران تأمین کند. اینها ظرفیت‌هایی اسـت که در کشـورهای همسایه داریم. اگر ظرفیت پالایشـگاهی‌مان افزایش پیدا کند، می‌توانیم سال‌ها در این بازارها حرفی برای گفتن داشته باشیم.

کدام پالایشگاه‌ها درحال‌حاضر بنزین صادر می‌کنند؟

می‌دانـم که اراک، تبریـز و اصفهان صادرات بنزیـن دارند. در بورس، تبریز بیشـترین سـهم را دارد. عمدتا بنزین صادراتی به اقلیم کردستان از پالایشگاه اراک، تبریز و اصفهان است و بعضا صادرات بنزین به افغانستان از انبارهای رفسـنجان اسـت که می‌تواند بنزینی باشد که از خط لوله و از بندرعباس آمده باشد.

پالایشگاه‌های دیگر هم برای تولید بنزین ورود می‌کنند؟

خودشـان که تصمیم‌گیر نیستند. آنها موظف هستند از نفت خامی که می‌گیرند پنج فراورده اصلی تولید کنند و در اختیار شرکت پالایش و پخش فراورده‌های نفتی قرار دهند. شـرکت پخش و پالایش فراورده‌های نفتی است که تصمیم می‌گیرد کدام در داخل مصرف شود و کدام صادر شود.

به نظرتان در سال آتی وضعیت صنعت پالایش کشور چطور خواهد بود؟

صنعت پالایش نباید در سـال آینده هم مشـکلی داشته باشد و منطقا باید بتواند به روالی که دارد ادامه دهد. به نظرم می‌آید بحران ۲۰۲۰ برای سـوخت کشتی‌ها هم نتواند روی صنعت پالایش اثرگذار باشد و وضعیت بهتر از سال جاری خواهد بود.

سد دیوان مقابل بخش‌نامه‌ها

ادامه از صفحه ۴

پذیرفتن هدیه فی‌نفسـه جرم نیست و رشوه‌ای به مدیر دولتی داده نشـده، اما با پذیـرش این هدیه مدیر بی‌شـک در جایگاه تضاد منافع قرار می‌گیرد؛ این هدیه کلان فردا روز بـر تصمیم مدیر تأثیر می‌گذارد. فرضا در بانک فردی که می‌خواهد وامی بدهد، اگر هدیه‌ای دریافت کند این هدیه در موقعیت فرد هدیه‌دهنده اثرگذار است. او چطور باید عمل کند وقتی هدیه را می‌گیرد؟

در سیستم‌های پیشرفته اگر هدیه چیزی بیشتر از درصد خاصی از حقوق اوسـت باید آن را به کمیته‌ای گزارش کند، وقتی گزارش داده شود، تصمیم شفاف خواهد شد. اگر کسـی در مقام اداری یک سکه طلا هدیه گرفت، اگر ملزم شود این را گزارش بدهد، با عمومی‌کردن آن برای مقامات شائبه تضاد منافع رفع می‌شود، زیرا می‌تواند به راحتی مورد پرسـش قرار گیرد که آیا در قبال این هدیه کاری انجام شده یا نه؟ بنابراین باید برای مسئله خرد هم ضوابط روشنی باشـد و حدی برای پذیرش هدیه معین شـود؛ مثلا یک‌چهلم یا یک‌شـصتم حقوق را می‌شود پذیرفت.

اگر دقت کرده باشـید، هدایایی که مقامات کشـوری از مقامات خارجی دریافت می‌کنند بسـیار نمادین است و ارزش مادی ندارد. علتش آن است که کشورها قوانینی درباره هدیه‌دادن دارند. تمام جلساتی که در سطوح کلان برگزار می‌شـوند و تبادل هدیه صـورت می‌گیرد نظمی عمومی دارد و این ممکن نیسـت کـه فرضا دولتی به وزیر یک کشور شمشی از طلا بدهد، چراکه این می‌تواند زمینه یک فساد را ایجاد کند. منتها در کشور ما برای این موضوع منعی وجود ندارد. حتی در برخی از کشورهای همسـایه ما مثل کشـورهای عربی هدایای غیرمتعارف دیده می‌شـود و گاه هدایایی را ارائه می‌کنند که اخلاقا ناقض قانون تضاد منافع اسـت.بنابراین تضاد منافع از سـطح خردی مثل هدیه آغاز می‌شـود تا اینکه فردی دو طرف یک قرارداد باشـد؛ هـم در مقام ناظر و هم در مقام مجری به نظر می‌رسـد در سطح اول باید خواسته عمومی برای تصویب این قانون در مجلس پیگیری شود، سپس متناسـب با آن در بخش‌ها و دستگاه‌های مرتبط و حتی در صنوف قوانین و آیین‌نامه‌های پیرو آن داشـته باشند.

در کشور ما نه‌تنها سـطوح خرد، بلکه در سطوح کلان هم غالبـا تدابیری در این موضوع اندیشـیده نمی‌شـود. مثل مسـئله ارتبـاط وزارت صمت با خودروسـازها یا تعـارض منافع آشـکار در نظام بانکداری. باید مصادیق این معضل بیشتر مطرح شود تا خواسته عمومی در پی آن ایجاد شود. ازاین‌رو بهتر است مصادیقی که دراین‌باره با آن مواجه بوده‌اید را ذکر کنید.

برای اینکه بخواهیم اقتصادی سـالم و شـفاف در کشور داشته باشیم یکی از پایه‌های اصلی و بنیادی این اسـت که تکلیفمان را در حوزه تعارض منافع روشـن کنیم. کسی ممکن است وارد تضاد منافع شود، بی‌آنکه قبلا هشـدار دریافت کرده و آگاه شـده باشد. مصادیق فراوانـی وجود دارد. تضاد منافـع و پرداختن به آن یک ضرورت برای اقتصاد امروز ماسـت که رانتی است و به فساد آلوده شده. برای اینکه به درستی اصلاحات انجام شود، نیازمند قانون مصوب مجلس به‌عنوان عالی‌ترین مقام قانون‌گذاری در کشور هستیم.

داخـل وزارت راه در بحـث مال‌سـازی‌ها و شهرک‌سازی‌ها که نهادها و بانک‌ها درحال‌حاضر در آن نقش دارند، تعارض منافـع چقدر نقش‌آفرینی می‌کند؟

من اکنون دیگر در وزارت مشـغول به کار نیسـتم و نمی‌توانم دراین‌باره نظری بدهم.

اما آیا وجود آن و فسـادآفرینی را در این حوزه تأیید می‌کنید؟

چـون ما قانون بازدارنده نداریم تا مانع قرارگرفتن در برابر تعارض منافع شـود، من گمان می‌کنم اکثر ادارات ما درگیر این قضیه هسـتند؛ مثلا وزارت کشاورزی شدیدا در معرض این معضل است، وزارت بهداشت همچنین و همه وزارتخانه‌هایی که درگیر فعالیت اقتصادی‌اند از این مسئله آسیب جدی دیده‌اند.

دربـاره جنگل‌هـا و مراتـع، محصـولات دامـی و کشاورزی و... در امور پزشکی، دکتری که شرکتی در یک بیمارسـتان یا در آزمایشـگاه یا پرتونگاری دارد، صراحتا خـود را در معرض تضاد منافع قرار داده اسـت. وقتی کسی مهندس کشاورزی است و خدمات کشاورزی ارائه می‌دهد، از طرفی هم‌زمان در وزارت کشـاورزی هم کار می‌کند، آشـکارا در دو سـوی یک میز می‌نشیند؛ از یک طرف خدماتی را به بخش خصوصی می‌دهد در راستای مسـائل کشاورزی و از دیگرسـو داخل وزارت کشاورزی باید آن موارد را تأیید کند. در بخش وام‌ها این مسئله در دستگاه‌های مختلف وجود دارد. ندرتا می‌توان جایی را پیدا کرد که بری از آلودگی به تضاد منافع باشد.

در شـهرداری تصـدی هم‌زمان مشـاغل چه مصادیقی دارد؟

بسیاری از افرادی که در شهرداری در بخش معماری و شهرسـازی کار می‌کنند مهندس هستند و درحالی‌که در شـهرداری به صورت تمام‌وقـت خدماتی می‌دهند ایـن امکان را دارند با پروانه مهندسی‌شـان در خارج از شـهرداری هم کار مهندسی انجام دهند، این ناخودآگاه مهندس را در معرض فسـاد قـرار می‌دهد. تصور کنید فـردی در بخش خصوصی به او مراجعـه کرده و یک طرح مجموعه سـاختمانی را می‌خواهـد، درحالی‌که موقعیت مکانی و ساختمانی با آنچه کارفرما می‌خواهد متفـاوت اسـت، در این حالـت کارمند شـهرداری در موقعیت تعارض منافع است.

البته لزوما هم فسـاد رخ نمی‌دهد، بلکه ناخودآگاه در این حالت قـرار می‌گیرد که از خودش بپرسـد؛ باید به‌عنـوان مأمور شـهرداری جلوی این فـرد را بگیرد یا به‌عنوان مهندسـی که در بخش خصوصی تعهدی در برابـر کارفرما دارد اجازه انجـام کار را بدهد؟ فرد اصلا نباید در معرض چنین سـؤال و موقعیتی قرار بگیرد. اگر بخواهم تشبیه کنم باید بگویم لازم نیست دنبال سیاوشی باشـیم که از آتش رد شود، اصلا نباید اجازه دهیم آتش افروخته شود و سیاوشی در معرض انتخاب قرار گیرد.

گذر

هفته آینده اوج عرضه کالاهاست

فروش گوشت منجمد ۴۰ هزار تومانی به کارکنان دولت

• معاون بازرگانی داخلی وزیر صنعت، معدن و تجارت با بیان اینکه موجودی کالاها در مقطع کنونی پنج‌برابر سـال گذشـته اسـت، گفت: در این ایام که خریدهای احساسی انجام شده است، در هیچ فروشگاهی فقدان کالا نداشتیم.به گزارش تسنیم، عباس قبادی در برنامه گفت‌وگـوی ویژه خبری گفت: وزارت صنعت، معدن و تجارت با همه تـوان و ظرفیت مجموعه‌های تولیدی بهداشتی و شـوینده و اصناف در کنار دیگر دستگاه‌ها از جمله وزارت بهداشـت، درمان و آموزش پزشـکی در هفته گذشـته و در شـرایط خاص کنونی، مشغول خدمت‌رسـانی بوده اسـت.وی به برگزاری جلسـات ویژه بـا حضور وزیر صمت اشـاره و اضافه کرد: تولید شبانه‌روزی محصولات بهداشتی، ممنوع‌کردن صادرات تجهیزات پزشکی از جمله ماسک، صفرکردن عوارض و تعرفه واردات کالاهای تجهیزات پزشـکی، تسـهیل ثبت سفارش محصولات بهداشتی و پزشکی از جمله اقدامات وزارت صنعت، معدن و تجارت بوده اسـت. قبادی با تأکید بر اینکه کمبود و فقدان کالا نداریم، گفت: در این ایام که خریدهای احساسی انجام شده است در هیچ فروشگاهی فقدان کالا نداشتیم.وی افزود: در طول هفته گزارش‌هایی را مبنی بر افزایش قیمت گوشت، قند و شکر داشتیم.معاون بازرگانی داخلی وزیر صنعت، معدن و تجارت گفت: مانند سال گذشته با محوریت ستاد تنظیم بازار استانی در کل کشور، ۲۲۲ نمایشگاه عرضه مستقیم کالا با حضور ۲۵ هزار غرفه را تعریف کردیـم و قرار بود این نمایشـگاه‌ها تا ۲۵ اسـفند به پایان برسـند تا پس از آن اصناف فروش‌های خود را داشته باشـند، اما با شیوع بیماری کرونا مصادف شد و سـتاد مقابله با این بیماری ابلاغ کرد که در صورت امکان این نمایشگاه‌ها برای حفظ سلامت مردم برگزار نشود، بنابراین این نمایشگاه‌ها، امسال برگزار نمی‌شود. قبادی ادامه داد: بنابراین سـمت و سوی عرضه کالا را بـه سـمت جشـنواره‌های فـروش، فروش‌های فوق‌العاده، اصناف، فروشگاه‌های زنجیره‌ای و میادین میوه‌وتره‌بار شـهرداری بردیم. او اضافـه کرد: بانک مرکـزی تقریبا مطابق با قانون بودجـه، ارز مورد نیاز بـرای واردات کالاهای اساسـی را به وزارت صنعت، معدن و تجارت تخصیص داد. قبادی گفت: در زمینه تولید هـم آنچه مجموعه‌های تولیدی کشـور مقرر کـرده بودند که تحویل دهند، انجام دادند، برای مثال سال گذشـته میانگین تولید و جوجه‌ریزی تقریبا ۱۱۵ میلیـون قطعه بود که این رقم اکنون به ۱۳۹ میلیون قطعه رسیده است.

ادامه از صفحه ۴

جولان سفته‌بازان در بازار آهن

او یادآور می‌شـود: صنعت فولاد ما هم صنعت کلانی اسـت. به‌عنوان بزرگ‌تریـن تولیدکننده فولاد خاورمیانـه نمی‌توانیـم بگوییـم صنعتـی بـه این بزرگی را در چهاردیواری نگـه می‌داریم. بنابراین اگر قیمت‌گـذاری از همین امروز بر اسـاس قیمت‌های جهانی باشـد و قیمت سـنگ‌آهن بر اسـاس فوب بنادر جنوبی تنظیم شـود، شـمش و آهن اسفنجی هم این‌گونه باشـد، کسی نمی‌تواند از اختلاف قیمت ایجادشده سوءاستفاده کند. اکبریان بیان می‌کند: من به‌عنوان کارخانـه‌دار وقتی از بالادسـت خود خرید می‌کنـم به قدری باید قیمت عادلانه باشـد که برای سـودآوری فقط به یک چیز فکر کنم که ماده خام را بـه خط تولید ببرم و ارزش افزوده تولید کنم نه اینکه تقاضای کاذب ایجاد کنم، محصول بیش از نیاز بخرم و بخشـی از آن را مصرف کنـم